

117
84

N u t a r i m a s

dėl kaltinamojo V. Lapienio
1977.04.07. pareiškimo

Vilnius,

1977 m. balandžio 22 d.

Lietuvos TSR prokuroras, 2-os klasės valstybinis justicijos patarėjas A. Kairėlis, susipažinęs su baudžiamąja byla Nr. 345 ir su kaltinamojo V. Lapienio pareiškimu bei su šio pareiškimo patikrinimo medžiaga, -

n u s t a č i a u:

Š.m. balandžio 14 d. gautas kaltinamojo pagal Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d. Vlado Lapienio pareiškimas, kuriame nurodoma, kad VSK-to prie Lietuvos TSR MT tardytojas, majoras Urbonas, š.m. balandžio 6 d. apklausos metu neleido kalt. Lapieniui pačiam perskaityti apklausos protokolą, bei įrašyti jame savo pastabas. Be to, tardytojas, esą, jam grąsinęs patalpinti į karoerį. Pareiškėjas - Lapienis skaito, kad tardytojas pažeidė Lietuvos TSR BPK 18 bei 170 straipsnius ir "...toku savo elgesiu prarado moralinę teisę toliau mane tardyti", t.y. iš esmės pareiškė tardytojui nušalinimą.

Iš baudžiamosios bylos Nr. 345 medžiagos bei iš tardytojo Urbono paaiškinimų matosi, kad kalt. Lapienis, kurį laiką atsisakė duoti parodymus apie bylos esmę, apklausos protokolų neskaitė ir jų nepasirašinėjo. Vėliau, pradedant 1977 m. kovo 09 d. apklausa, kalt. Lapienis pradėjo rašyti apklausos protokoluose savo pastabas. 1977 m. kovo 21 d. apklausos metu pareiškė prašymą, kad tardytojas jam leistų naudotis tarptautiniais dokumentais, liečiančiais žmogaus pilietines bei politines teises ir laisves ("Visuotinė žmogaus teisių deklaracija", Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas" ir kt.), be kurių jis nežinąs savo teisių, kurias galėtų įgyvendinti, "neįdamas į konfliktą su visuomene, su valstybe". Be to, Lapienis pareiškė, kad kol negalės naudotis tais dokumentais, nedalyvausiąs tardyme. Po to, sekančių dešimties apklausų metu - iki š.m. balandžio 14 d., į daugumą tardytojo klausimų neatsakinėjo. 1977 m. kovo 24, 25, 30, balandžio 1, 4 dienų protokoluose pats užrašė motyvus, dėl kurių atsisako pasirašyti protokolus. Šių motyvų esmę sudaro tai, kad tardytojas neįvykdė aukščiau paminėtų jo prašymų dėl gavimo naudojimosi Tarptautinių dokumentų. Be to, rašydamas savo motyvus protokoluose, kalt. Lapienis užrašė įvairius savo samprotavimus, nesusijusius su jo atsisakymo pasirašyti protokolus motyvais, nei su bylos esme. Dėl to, 1977 m. balandžio 6 d. apklausos

metu tardytojas kalt. Lapieniui neleido daryti protokole savarankiškus užrašus. Nurodytos aplinkybės neduoda pagrindo daryti išvadą, kad tardytojas pažeidė BPK 170 str. reikalavimus.

Kaip matosi iš tardytojo Urbono 1977.04.18. paaiškinimo, o taip pat ir iš kalt. Lapienio 1977.04.07. pareiškimo, pastarajam š.m. balandžio mėn. 6 d. buvo aiškinamos galimos pasekmės už tardymo bei tardymo izoliatoriaus tvarkos pažeidimus, ir kaip viena iš tokių pasekmių, paminėta drausminio pobūdžio priemonė – patalpėjimas į karcerį. Tačiau, šis tardytojo aiškinimas nebuvo susijęs su pastangomis išgauti iš kalt. Lapienio parodymus, todėl tai negalima skaiti ti BPK 18 str. pažeidimu.

Kalt. Lapienio pareiškimas, kad tardytojas Urbonas "parodo moralinę teisę toliau mane tardyti", t.y. pareikštas tardytojui nušalinimas, neatitinka BPK 29 bei 51 straipsniuose numatytas aplinkybes, dėl kurių gali būti pareikštas tardytojui nušalinimas, nes nėra duomenų, keliančių abejones tardytojo Urbono bešališkumui.

Vadovaudamasis BPK 243 str.

n u t a r i a u:

1. Kaltinamojo V. Lapienio 1976 m. balandžio 7 d. pareiškimą skaityti negagristu ir palikti be pasekmių.

2. Šį nutarimą kartu su V. Lapienio pareiškimu prijungti prie baudžiamosios bylos Nr. 345.

Lietuvos TSR Prokuroras
2-os klasės

valstybinis justicijos patarėjas

A. Kairelis